* THHAAMAC * WAS ALTYNALMAS	«Алть	іналма	ac AK)	» AK
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Коды: LLC- PLJ-03	Редакция: 1	12 ішінен 1-бет
Әзірленді:		Бекітілді:	i	
Комплаенс-бакылау жөніндегі вице-президент		«Алтыналмас АК» АК Баскармасынын шешімі		

ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРДЫҢ, ЗАҢДАРДЫҢ ЖӘНЕ ІШКІ ЕРЕЖЕЛЕРДІҢ БҰЗЫЛУЫ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАУ ЖӨНІНДЕГІ ЕРЕЖЕ

«Алтыналмас АК» АҚ LLC-PLJ-03

«Алтыналмас АК» АҚ Алматы қ., 2019 жыл

«Алтыналмас АК» АҚ

LLC-PLJ-03

Ереже

«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі

Редакция: 1

12 ішінен 2-бет

Мазмұны

1.	Ж	алпы ережелер	3
		нықтамалар және қысқартулар	
2	2.1.	Анықтамалар	3
3.	Ep	реженің мақсаты	4
4.		рекет ету аясы	
5.	Н	егізгі ережелер	4
4	5.1.	Хабарламалар	4
4	5.2.	Бұзушылықтар туралы хабарлау тәртібі	5
4	5.3.	Қоғамның бұзушылық туралы хабарлама алғаннан кейінгі іс-әрекеттері	6
6.	Кı	ұпиялылық	7
7.	Te	эртіптік жазалар және өзге де ден қою шаралары	8
8.	Ķ	ұжаттау және мұрағаттау	9
9.	Ке	елісу парағы	10
10		Танысу парағы	11
11.		Өзгеріс енгізу парағы	

* ALTYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 3-бет

1. Жалпы ережелер

- 1. «Алтыналмас АК» АҚ адалдық, ашықтық пен жауапкершіліктің ең жоғары стандарттарын ұстанады, біздің жұмыскерлеріміз оларға қол жеткізуде маңызды рөл атқарады деп есептейміз.
- 2. «Алтыналмас АК» АҚ осы «Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесін (бұдан әрі «Ереже») жұмыскердің «Алтыналмас АК» АҚ (бұдан әрі «Қоғам») қандай да бір жұмыскерінің мінез-құлқына аландаған, бірақ осы жұмыскердің Қоғамда жоғары лауазымға ие болуына байланысты не кез келген басқа себептермен жұмыстан босатылудан, дене жарақатынан немесе кез келген кемсітуші әрекеттерден қорыққан жағдайлар үшін енгізуде.
- 3. Осы Ереже «Алтыналмас АК» АҚ Корпоративтік Этика Кодексінің ережелеріне және ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленіп, енгізілді.
- 4. Осы Ереже Қоғамның барлық жұмыскерлері мен еншілес кәсіпорындарға қатысты қолданылады. Ол сондай-ақ Қоғамға немесе оның еншілес кәсіпорындарына арналған жұмысты орындау кезеңінде агенттіктер арқылы жалданатын бөгде консультанттарға, мердігерлік ұйымдарға және персоналға да қолданылады.
- 5. Біздің жұмыскерлер заңнамалық міндеттемелердің сақтамалмауына, жұмыскерлердің немесе халықтың денсаулығына немесе қауіпсіздігіне қатер төндіретін қылмыстардың, әрекеттердің, қоршаған ортаға зиян келтіретін әрекеттердің, қаржылық шығындарға немесе беделге нұқсан келтіруі мүмкін әрекеттердің жасалуына, кемсітушілік, қастандық, алкогольді немесе заттарды теріс пайдалану фактілеріне немесе жоғарыда аталған қандай да бір бұзушылықты жасыруға бағытталған әрекеттерге қатысты кез келген күдіктер туралы хабарлауға тиіс.
- 6. Егер сіздің ойыңызша Қоғамға және оның еншілес кәсіпорындарына қауіп төніп тұрса немесе кез келген басқа жеке немесе заңды тұлға үшін қауіп болса, бұл туралы мәлімдеңіз.

2. Анықтамалар және қысқартулар

2.1. Анықтамалар

- Жұмыскерлер Қоғамға тікелей жалданған Қоғамның барлық персоналы, сондай-ақ жалдау жөніндегі агенттік немесе мердігер кәсіпорын арқылы Қоғамда/Қоғам үшін жұмыс істейтін персонал;
- Үшінші тұлғалар жеткізушілер, консультанттар, агенттер, дистрибьюторлар және Қоғам мүддесіне және оның атынан әрекет ететін кез келген өзге де тұлғалар, сондай-ақ Қоғам ынтымақтастық жүргізетін өзге де тұлғалар.

THHAAMAC * TYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 4-бет

3. Ереженің мақсаты

7. Осы Ережеде Жұмыскерлер мен Үшінші тұлғалардың жұмыскерлердің іс-әрекеттеріне қалай, қандай мәселелер бойынша алаңдаушылық білдіре алатындығы және қандай шаралар қабылданатыны түсіндіріледі, сондай-ақ Қоғамның осындай адамдарды қорғау мінлеттемесі белгіленелі.

4. Әрекет ету аясы

- 8. Осы Ереже Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлеріне (келісімшарт бойынша тұрақты, жұмыс істейтін, уақытша жұмыскерлерге), іссапарға жіберілген және агенттіктер ұсынған жұмыскерлерге, жеткізушілерге, консультанттарға, агенттерге, дистрибьюторларға және Қоғам атынан әрекет ететін кез келген өзге тұлғаларға, сондайақ Қоғам ынтымақтасатын өзге де тұлғаларға қолданылады. Тиісті жағдайларда осы Ережеде Жұмыскерлер мен Үшінші тұлғалар бірлесіп «Арызданушы» немесе «Арызданушылар» деп аталады.
- 9. Арызданушылар Жұмыскерлердің немесе кез келген Үшінші тұлғалардың ісәрекеттеріне қатысты өздері көріп отырған кез келген проблемалар туралы хабарлауға тиіс.

5. Негізгі ережелер

5.1. Хабарламар

- 10. Қоғам барлық Арызданушылардан өздеріне белгілі кез келген оқыс оқиғаларға немесе жұмыс орнындағы тиісті емес мінез-құлыққа қатысты өздерінің алаңдаушылығы туралы мүмкіндігінше ертерек хабарлауды сұрайды. Қоғам Арызданушыға өзінде ерекше алаңдаушылық тудыратын барлық ақпарат мәлім болмауы мүмкін екендігін мойындайды, бірақ бұл өтініш беруден бас тартуға себеп болмауға тиіс.
- 11. Төменде хабарланауы тиіс теріс мінез-құлық мысалдарының толық болып табылмайтын тізімі келтірілген, ол ешбір ретте Арызданушыларды Қоғамға ықтимал зиян келтіруі мүмкін қандай да бір бұзушылықтар туралы хабарлау құқығына қатысты шектемейді:
 - адамның өміріне немесе денсаулығына зиян келтіруі мүмкін іс-әрекеттер немесе әрекетсіздік;
 - қауіпсіздік техникасының бұзылуы;
 - қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық жасау;
 - өз бөлімшесі немесе өзі үшін заңсыз қаржылық пайда алу мақсатында Қоғамды, оның Жұмыскерлерін немесе іскер әріптестерін жаңылыстыру;
 - қаржылық есептілікке тікелей немесе жанама әсер ететін ақпаратты әдейі бұрмалау;
 - Қоғамға залал келтіретін немесе келтіруі мүмкін лауазымдық және өзге де міндеттерді өрескел бұзу;

- Қоғам, оның Жұмыскерлері тарапынан қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін ісәрекеттер немесе әрекетсіздік;
- ішкі қаржылық есепке алу мен бақылау ережелерін өрескел бұзу;
- шантаж, коммерциялық сатып алу, парақорлық немесе сыбайлас жемқорлықтың өзге де көріністері;
- кәсіби немесе этикалық нормаларды өрескел бұзу;
- алымсақтық;
- Жұмыскерлердің атына төнген қатерлер;
- алкогольді немесе басқа да тыйым салынған заттарды тұтыну;
- жоғарыда аталған мәліметтерге қатысты мәліметтерді әдейі жасыру.
- 12. Қоғам проблемалар туралы адал мәлімдейтін немесе іскерлік этиканы немесе заңнаманы бұзу фактілері туралы хабарлайтын Жұмыскерлерге қатысты қандай да бір қудалауға немесе кемсітуге жол бермейді.
- 13. Қоғам проблемалар мен бұзушылықтар туралы хабарлайтын Жұмыскерлерді қорқытудан, қудалаудан және кемсітуден қорғауды қамтамасыз етеді; осындай әрекеттер туралы білетін немесе күдікті ойдағы жұмыскерлер олар туралы тікелей өзінің басшысына, Комплаенс қызметінің басшысына немесе жедел желі қызметі арқылы хабарлай алады. Ішкі тергеуге қатысатын немесе жәрдем көрсететін жұмыскерлерге де қорғау қамтамасыз етіледі.

5.2. Бұзушылықтар туралы хабарлау тәртібі

- 14. Іскерлік этиканың, қолданыстағы заңнаманың немесе Қоғамның жергілікті актілерінің бұзылғанына қатысты негізді күдіктері бар жұмыскерлер, бірінші кезекте, осы жағдай құзыретінде болатын және оған қысқа мерзімде тиімді жауап бере алатын тікелей басшыны хабардар етуге тиіс.
- 15. Егер бұл нұсқа жарамаса, мәселе Комплаенс қызметі басшысының қарауына берілуі тиіс. Егер Жұмыскер жоғарыда көрсетілген ішкі тетіктерді пайдаланудан қауіптенсе, ол проблемалық мәселелер туралы тәуелсіз үшінші тарапқа жедел желі қызметін пайдалана отырып хабарлай алады.
- 16. Нақты фактілері бар немесе этикалық нормалардың бұзылуы туралы негізделген күдіктері (болжамдары) бар үшінші тұлға қолданыстағы заңнаманы бірінші кезекте Қоғамдағы өзінің байланыс тұлғасын немесе Комплаенс қызметінің Басшысына жазбаша нысанда хабардар етуі тиіс. Үшінші тұлғаның тәуелсіз жедел желі қызметін пайдалана отырып, проблемалық мәселелер туралы жасырын түрде хабарлауға қосымша мүмкіндігі бар.
- 17. Жедел желі мен интернет-ресурсқа барлық арыздардың құпиялылығын қамтамасыз етудің кепілі ретінде тәуелсіз компания қызмет көрсетеді. Қызмет демалыссыз тәулігіне 24 сағат қолжетімді және телефон желісі арқылы да, интернет-ресурс арқылы да көп тілді қолдауға ие.

* THAAAMAC * ALTYNALMAS	«Алтыналмас Ак» Ақ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 6-бет

- 18. Егер Арызданушы бұзушылық туралы жедел желіні пайдалана отырып хабарлағысы келсе, оған телефон арқылы қоңырау шалу қажет, не ол интернет ресурсын пайдалана алады, не электрондық пошта арқылы хабарлама жібере алады, не Ақпарат іскерлік этика туралы хабарлау жүйесін пайдалану жөніндегі нұсқаулықта көрсетілген смартфондардағы (Telegram және/немесе WhatsApp) қолданбаларды пайдалана алады. Телефон қоңыраулары тегін және бұзушылық туралы хабарлайтын адамның даусын бұрмалайды.
- 19. Осы Ережеге сәйкес көтерілген барлық проблемалық мәселелер Комплаенс қызметі Басшысының қарауына беріледі, ол белгіленген тәртіппен олар туралы Президентке-Басқарма Төрағасына және Қоғамның Директорлар кеңесіне хабарлайды.
- 20. Қоғам Арызданушыларды бұдан әрі тергеуге көмек көрсету және Арызданушыларды қол жеткізілген нәтижелер туралы хабардар ету үшін жедел желі қызметіне жүгінген кезде өздерінің аттарын, байланыс ақпаратын хабарлауды сұрайды. Дегенмен, Арызданушылар парақорлық және сыбайлас жемқорлық фактілері туралы жасырын түрде хабарлай алады, жасырын болу немесе болмау Арызданушы таңдауына байланысты болады.
- 21. Іскерлік этика туралы хабарлау жүйесін, қолданыстағы заңнаманы немесе Қоғамның жергілікті актілерін пайдалану жөніндегі нұсқаулық Қоғамның барлық жұмыс орындарында орналастырылады.

5.3. Қоғамның бұзушылық туралы хабарлама алғаннан кейінгі іс-әрекеттері

- 22. Қоғамның басты мақсаты этикалық нормалардың, қолданыстағы заңнаманың және Қоғамның жергілікті актілерінің бұзылуының алдын алу. Егер бұзушылық орын алса, Қоғам оның қайталануының алдын алуға ұмтылады.
- 23. Бұзушылық туралы өтінішті алғаннан кейін оны Комплаенс қызметі қарайды және қажетті шараларды қабылдау туралы шешім қабылданады. Болжамды бұзушылықтың сипатына қарай ішкі тексеру жүргізіледі, егер проблема немесе бұзушылық туралы хабарлама негізді деп танылса, Қоғам мынадай іс-әрекеттерді жүргізе алады:
 - 1) Тергеу.
 - Қоғам қарауды арызды тексеруден бастайды. Бұл ретте:
 - куәгерлерді, қызметтестерді, басшылар мен әріптестерді қоса алғанда,
 Жұмыскерлермен және үшінші тұлғалармен сұхбат жүргізу;
 - кез келген қажетті құжаттарды, компьютерлік файлдарды және өзге де ақпаратты және деректерді қарау орын алуы мүмкін.
 - Қоғам арызды тиісінше қарау мүмкіндігі болу үшін кез келген тергеуге жанжақты жәрдем көрсетуді сұрайды. Бұл ретте Қоғамға кез келген куәгерлердің аттарын хабарлау, кез келген қажетті құжаттардың мазмұнын ашу және тергеуге байланысты кез келген кеңестерге қатысу талап етілуі мүмкін.
 - 2) Шешім.

- Комплаенс қызметі тергеу нәтижелері бойынша белгіленген фактілерді, дәлелдемелер мен ұсынымдарды және белгіленген бұзушылықтарды жоюға арналған өзге де шараларды қамтитын есеп дайындайды;
- тексеру нәтижелерін Комплаенс қызметі Қоғам Басқармасына және персоналды басқару жөніндегі вице-президентке жібере алады;
- тергеу нәтижелерін Қоғамның Директорлар кеңесіне бере; немесе
- Қоғам материалдарды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен одан әрі тергеу үшін құзыретті мемлекеттік органға бере алады.
- 24. Арыз жасырын берілген кезде Арызданушыға қабылданған шаралар туралы тікелей немесе Комплаенс қызметі процесті ұйымдастыру үшін пайдаланатын ІТ шешім арқылы хабарланады.
- 25. Қоғам барлық арыздарға Арызданушы қалағандай жауап беретініне кепілдік бере алмайды, бірақ әрбір арыз бойынша объективті және барабар шешім қабылдауға ұмтылады.
- 26. Жұмыскерге қатысты шағымдар.
 - Егер шағым Жұмыскерге қарсы жолданса, Қоғам:
 - Жұмыскерге шағымның сипаты туралы хабарлайды;
 - тергеу жүргізеді;
 - Жұмыскерге кез келген айыптарға жауап беруге мүмкіндік береді;
 - Жұмыскерге шағымды қарау нәтижелерін хабарлайды, сондай-ақ қажет болған жағдайда Жұмыскерден талап етілетін түзету әрекеттерін көрсетеді.
- 27. Жұмыскерге қарсы тағылған айыптар тәртіптік жазаларға әкелуі мүмкін екенін атап өткен жөн. Бұл ретте, егер шағым зиянды және жосықсыз ұсынылса, оны ұсынған Арызданушы тәртіптік жазаға тартылуы мүмкін.

6. Құпиялылық

- 28. Осы Ережеге сәйкес өзінің күдіктері туралы хабарлай отырып, Арызданушы осындай ісәрекет нәтижесінде жұмыстан айырылуға, қандай да бір өтем немесе қудалау нысанына ұшырауға тәуекел етпейді. Арызданушы қателессе де, ең бастысы Қоғам мүдделерін қорғау мақсатына сүйене отырып, адал әрекет етуі керек. Дегенмен, бұл Ереже көрінеу негізсіз күдіктер туралы теріс пиғылды арызданушыларға қолданылмайды.
- 29. Қоғам арыз білдіре отырып, Арызданушының құпия болып қалуды қалауы мүмкін екендігін түсінеді. Бұл ретте Арызданушы, егер арыз жасырын түрде берілсе, Қоғамға Арызданушы күдіктенген бұзушылықтарды тексеруді жүргізу анағұрлым қиын болатынын немесе егер арыз беру үшін телефон байланысы пайдаланылса, кейіннен тексеру нәтижелері туралы Арызданушыға хабарлаудың қиын болатынын ескерген жөн.

* THAAMAC * TYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 8-бет

30. Осы Ереже шеңберіндегі барлық Арыздар міндетті түрде хаттамаланады; барлық құжаттама құпия болып табылады.

7. Тәртіптік жазалар және өзге де ден қою шаралары

- 31. Егер Қоғамның этикалық нормаларының, заңдардың немесе жергілікті актілердің бұзылғаны туралы хабарлама расталса, қолданылып жүрген заңдарға және (немесе) Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына және актілеріне сәйкес кінәлі адамдарға қатысты тиісті тәртіптік жаза немесе өзге де шаралар қолданылатын болады.
- 32. Жұмыскерлерді қандай да бір қудалауда айыпталған, сондай-ақ проблемалық мәселелер туралы адал хабарламаған адамдарға қатысты қолданылатын заңнамаға және (немесе) ішкі нормативтік құжаттарға және Қоғамның актілеріне сәйкес тәртіптік жазалар немесе өзге де шаралар қолданылатын болады.
- 33. Егер Арызданушы болжамды бұзушылықтар туралы адал хабарласа, бірақ оның арызы тергеу барысында расталмаса, мұндай Арызданушыға ешқандай шаралар қолданылмайды.
- 34. Алайда, Қоғамда бұзушылықтар туралы арыздарды қарау тәртібі жұмыста шынайы проблемаларды бастан кешірушілерге жәрдемдесу үшін тиісті түрде пайдаланылуы маңызды. Сондықтан Қоғам осы Ережені теріс пайдалануға немесе заңсыз пайдалануға жол бермейді. Егер Өтініш беруші жосықсыз және (немесе) зиянды мақсаттармен арыз берсе, Қоғам оған қатысты қолданылатын заңдарға және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес тәртіптік жазалар немесе өзге де шаралар қолдануға құқылы. Осыған ұқсас түрде, егер Арызданушы жоғарыда көрсетілген тәртіппен негіздемесі жоқ немесе бейресми түрде реттеуге болатын елеусіз себептер бойынша көптеген шағымдар берсе, Қоғам сондай-ақ басқарушылық уақыт пен ресурстарды пайдасыз жұмсағаны үшін жұмыскерге қарсы тәртіптік шараларды бастауға құқылы.

* THAAMAC * TYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 9-бет

8. Құжаттау және мұрағаттау

- 35. Қолданыстағы Ереженің түпнұсқасы әдіснама, стандарттау және корпоративтік даму бөлімінде және Қоғамның порталында сақталады.
- 36. Жойылған немесе өзгертілген Ереженің түпнұсқасы осы құжаттың қолданылу мерзімі аяқталғаннан, күші жойылғаннан немесе ауыстырылғаннан кейін 3 жыл бойы әдіснама, стандарттау және корпоративтік даму бөлімінің мұрағатында сақталады.

* ALTYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 10-бет

9. Келісу парағы

No	Т.А.Ә.	Лауазым	Күні	Қолы
1	Маркашов А.Д.	Комплаенс-бақылау		
		жөніндегі вице-президент		
2	Нусипова М.Е.	Персоналды басқару		
		жөніндегі вице-президент		
3	Уразова А.Ж.	Корпоративтік мәдениет және		
		коммуникациялар жөніндегі		
		вице-президент		
4	Туреханова К.С.	Әдіснама, стандарттау және		
		корпоративтік даму бөлімінің		
		бастығы		

THHAAMAC * TYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 11-бет

10.Танысу парағы

№	T.A.Ə.	Лауазым	Күні	Қолы
			_	_
				_

* ALTYNALMAS	«Алтыналмас АК» АҚ		LLC-PLJ-03
Ереже	«Алтыналмас АК» АҚ этикалық нормалардын, заңнаманың және ішкі ережелердің бұзылуы туралы хабарлау жөніндегі ережесі	Редакция: 1	12 ішінен 12-бет

11.Өзгеріс енгізу парағы

No	Жаңартылған құжаттағы бөлім	Редакция нөмірі	Жаңартылған редакцияның бекітілген күні	Жаңартуға жауапты
			-	
			-	